KONEC DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY V REGIONU MORAVSKO-SLOVENSKÉHO POMEZÍ: OSVOBOZUJÍCÍ BOJE A CESTA K MÍRU.

Mezinárodní konference
k 80. výročí ukončení druhé světové války
v Evropě a osvobození Československa

Místo / čas:
Dům kultury Vsetín spol. s r. o., Svárov 1055, 755 01 Vsetín,

2.–3. 5. 2025.
Zahájení 9:00

Pořádají:
Městský úřad Vsetín ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR, Univerzitou Tomáše Bati, Státním okresním archivem Vsetín, Muzeem regionu Valašsko, Valašským odbojovým spolkem Prlov a Spoločnosťou Milana Rastislava Štefánika

MĚSTO VSETÍN

HISTORICKÝ ÚSTAV
Akademie věd České republiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

VALAŠSKÝ ODBOJOVÝ SPOLEK
Historia magistra vitae

MUZEUM REGIONU VALAŠSKO

SPOLOČNOSŤ MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA
VERIŤ MILOVAŤ PRACOVAŤ

MORAVSKÝ ZEMSKÝ ARCHIV V BRNĚ

DK

Akademie věd České republiky

STRATEGIE AV21
Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

PROGRAM:

2. května 2025

08:00 – 09:00 registrace účastníků

09:00 – 09:30 **Přivítání a vystoupení čestných hostů**
Moderátor: **Emil Voráček**, Historický ústav Akademie věd České republiky

Státní hymny Rumunska, Slovenské republiky a České republiky

Jiří Čunek,
starosta Vsetína, senátor

J.E. ***Antoaneta Barta***,
velvyslankyně Rumunska v České republice

Adriana Knápková,
prorektorka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

Genmjr. ***Peter Novotňák***,
předseda Spoločnosti M. R. Štefánika, Trenčín

Tomáš Baletka,
ředitel Státního okresního archivu Vsetín

Tomáš Vitásek,
ředitel Muzea regionu Valašsko, Vsetín

Ladislav Gargulák,
Valašský odbojový spolek, Prlov

Vstupní referáty
Moderátor: **Tomáš Baletka**, Státní okresní archiv, Vsetín

9:30 – 10:00 **Jan Němeček**, Historický ústav Akademie věd ČR
Osvobození Československa v kontextu závěru druhé světové války

10:00 – 10:30 **Doru Gheorghe Liciu**, Vedoucí odboru diplomatických archivů ministerstva zahraničních věcí Rumunska
Rumunské vojenské, diplomatické a humanitární úsilí o osvobození Československa a obnovení bilaterálních vztahů

10:30 – 10:50 *Diskuse*

10:50 – 11:00 ***Vernisáž výstavy „Rumunská armáda v bojích za osvobození Československa“ Dům kultury Vsetín***

Výstavu představí **Tomáš Vitásek**, ředitel Muzea regionu Valašska, Vsetín

11:00 – 11:20 *Občerstvení*

Panel I: **CESTOU BOJE**
Moderátor: **David Hubený**, Národní archiv

11:20 – 11:50 **Miroslav Malay**, Spoločnosť M. R. Štefánika
Bojová činnost na moravsko-slovenském pomedzí v Trenčianskom regióne v závere II. svetovej vojny

11:50 – 12:05 **Juraj Krištofík**, Ústav pamäti národa
Bojová činnost oddielu Hurban a predstavitelia partizánskej vojny v historickej pamäti podjavorinského regionu (na príklade modelových udalostí)

12:05 – 12:45 *Diskuse*

12:45 – 13:45 *Oběd*

13:45 – 14:05 **Jiří Fidler**, Praha
Nasazení jednotek 1. Československého armádního sboru při osvobozování Vsetínska

14:05 – 14:25 **Pavel Mašláň**, Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Vsetínské povstání

14:25 – 14:45 **Pavel Kopeček**, vedoucí katedry společenských věd Pedagogické fakulty Univerzity Palackého, Olomouc
Osvobození střední Moravy v květnu 1945 a podíl místních odbojových skupin na něm

14:45 – 15:10 *Diskuse*

15:10 – 15:30 *Občerstvení*

Panel II: **RUMUNSKÝ VKLAD K OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA**
Moderátor: **Emil Voráček**, Historický ústav Akademie věd ČR

15:30 – 16:00 **Jozef Bystrický**, Spoločnosť M. R. Štefánika
Rumunská armáda v bojoch za oslobodenie Československa

16:00 – 16:10 **David Hubený**, Národní archiv
Podržet a nepohněvat si spojence navzdory problémům. Československo-rumunské vazby během druhé světové války

16:10–16:25 **Vlastimil Hela**, Bojkovice
Letecké operace rumunského letectva nad moravsko-slovenským pomezím

16:25 – 16:40 **Pavel Šrámek**, Státní okresní archiv, Zlín
Ztráty rumunské armády v květnu 1945 na území dnešního okresu Zlín

16:40 – 17:00 *Diskuse*

17:00 – 17:20 *Občerstvení*

Panel IIIa: ZLOČINY, KOLABORACE, TREST
Moderátor: **Pavel Mašláň**, Muzeum regionu Valašsko, Vsetín

17:20 – 17:40 **Jan Vajskebr – Jan Zumr**, Ústav studia totalitních režimů
Zlínské Gestapo a poválečné potrestání jeho příslušníků

17:40 – 17:55 **Vojtěch Kyncl**, Historický ústav AV ČR
Společný nepřítel. Co spojilo Ploštinu a Třešť na konci války?

17:55 – 18:30 *Diskuse*

19:00 – 22:00 *Večeře pro referenty a čestné hosty konference*

3. května 2025

08:00 – 09:00 registrace účastníků

Vstupní referát
09:00 – 09:30 **Stanislav Mičev**, Banská Bystrice
Protifašistický boj na Slovensku a Protektorát Čechy a Morava

Panel IIIb: ZLOČINY, KOLABORACE, TREST
Moderátor: **Pavel Mašláň**, Muzeum regionu Valašsko, Vsetín

09:30 – 09:45 **Daniel Gargulák**, Valašský odbojový spolek, Prlov
Vypálené obce na Valašsku – Tragédie na prahu svobody

09:45 – 10:00 **Tomáš Baletka**, Státní okresní archiv, Vsetín
Běda poraženým – poválečné násilí na Valašsku

10:00 – 10:30 *Diskuse*

10:30 – 10:50 *Občerstvení*

Panel IV: „MALÝ ČLOVĚK“ VS „VELKÉ DĚJINY“
Nezlomná rodina – Odolná společnost
Moderátor: **Miroslav Malay**, Spoločnosť M. R. Štefánika

10:50 – 11:10 **Martin Potůček**, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Praha
Lidé v soukolí dějinných zvratů

11:10 – 11:25 **Zdeněk Pomkla**, Státní okresní archiv, Vsetín
Učitelé v odboji

11:25 – 11:35 **Anna Kateřina Konečná**, Masarykovo gymnázium Vsetín
Gymnázium ve Vsetíně

11:35 – 11:55 Občerstvení

11:55 – 12:10 **Aleš Bařinka, Jindřich Gajdoš, Tobiáš Zgabaj**, Gymnázium Františka Palackého Valašské Meziříčí
Milada Šimčíková, valašská umělkyně, učitelka a odbojářka

12:10 – 12:35 **Zdeněk Homola – Luboš Kokeš**, Ústav studia totalitních režimů
Národopisná Morava – historická kuriozita nebo reálný pokus o separatismus? Život jejích hlavních osobností na pozadí bouřlivých událostí „krátkého“ 20. století

12:35 – 13:00 *Diskuse*

13:00 – 14:00 *Oběd*

Panel V: „CO BUDE DÁL?“ POVÁLEČNÁ OBNOVA
Chaos závěru války, euforie osvobození a každodenní starosti
Moderátor: **Zdeněk Homola**, Ústav studia totalitních režimů

14:00 – 14:15 **Petr Jirák**, Státní okresní archiv, Přerov
Tragédie rodiny Rockertovy z Hranic

14:15 – 14:30 **Marek Krejčí**, Centrum pro slovanská umělecká studia v Praze
Poválečná obnova a regionální plánování na Valašsku

14:45 – 15:00 **Lukáš F. Peluněk**, Muzeum jihovýchodní Moravy
Konec války – zmar i naděje pohledem dobových výtvarných umělců Zlínska

15:00 – 15:15 *Občerstvení*

15:15 – 15:30 **Milan Kristek**, Valašský odbojový spolek, Zlín
Příběhy odboje a osvobození na Valašsku r. 45 ve světle uměleckého zpracování v literatuře a filmu

15:30 – 15:45 **Veronika Janštová**, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Tvorba didaktických materiálů zaměřených na události 2. světové války ve Zlínském kraji

15:45 – 16:30 **Závěrečná diskuse**

Organizační a programový výbor konference:

Emil Voráček
Historický ústav Akademie věd České republiky

Jana Janovská
Městský úřad Vsetín

Ondřej Fabián
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Tomáš Baletka
Státní okresní archiv, Vsetín

Daniel Gargulák
Valašský odbojový spolek, Prlov

Milan Kristek
Valašský odbojový spolek, Zlín

Zájemce o konferenci prosíme, aby se obrátili na Emila Voráčka,
email: voracek@hiu.cas.cz
Přihlášky ostatních účastníků (bez referátu) na konferenci prosíme zasílat do 28. dubna 2025.

Jazyky:
čeština, slovenština, angličtina (překlad)

Změna programu vyhrazena